Eduskunnan ympäristövaliokunta
Eduskunnan talousvaliokunta
Viite U 37/2025 vp

Lausunto valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi annetun asetuksen (EU) 2021/1119 muuttamisesta (eurooppalainen ilmastolaki)

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua Suomen kannasta eurooppalaisen ilmastolain muuttamisesta.

Ehdotus asettaa EU:lle vuodelle 2040 90 prosentin nettopäästövähennystavoite
Kannatamme EU:n 90 % nettopäästövähennystavoitetta vuodelle 2040. Esitetty tavoite on tärkeä välitavoite ja linjassa EU:n 2050 ilmastoneutraaliustavoitteen kanssa.

Määrätietoinen EU:n laajuinen päästövähennystavoite edistää irtautumista fossiilisista tuontipolttoaineista ja alleviivaa puhtaan energian merkitystä kilpailutekijänä sekä EU:n sisämarkkinoilla että globaaleilla markkinoilla, ja edelleen edistää suomalaisten yritysten ja tuotteiden kilpailukykyä. Se vahvistaa EU:n politiikkatoimien ennakoitavuutta sekä investointivarmuutta. Jatkovalmistelussa tulee varmistaa, etteivät eurooppalaiset energiatehokkuusvaatimukset estä uuden teollisuuden rakentumista maihin, joissa puhdasta energiaa on tarjolla.

Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kaikkien päästöttömien ja vähähiilisten energiaratkaisujen hyödyntämistä, mukaan lukien uusiutuvat energialähteet, ydinvoima, energiatehokkuus, energia varastointi, CCS, CCU, luonnolliset hiilenpoistot, geoterminen energia, vesivoima sekä muut nykyiset ja tulevat nettonollaan tähtäävät energiateknologiat. Tätä teknologianeutraalia lähestymistapaa tulee edelleen painottaa jatkovalmistelussa.

Hiilidioksidin talteenoton merkitys
Hiilidioksidin talteenoton, hyötykäytön ja varastoinnin merkitys tulee kasvamaan. Luonnonnieluihin kohdistuu suuria odotuksia ja hiilidioksidin tekninen talteenotto korostuu EU-keskusteluissa jossain määrin hyötykäytön kustannuksella. Jatkovalmistelussa on tärkeää tunnistaa ja pitää esillä luonnonnieluihin liittyvät epävarmuudet sekä hiilidioksidin hyötykäytön mahdollisuudet.

Olemme yhtä mieltä, että hiilidioksidin teknistä talteenottoa tulee edistää ensisijaisesti eurooppalaisin toimin, ja pidämme tarpeellisena jatkovalmistelussa asettaa tekniselle talteenotolle kestävistä lähteistä olevalla hiilidioksidille EU:n laajuinen politiikkatoimia ohjaava indikatiivinen tavoite ja varmistaa riittävä rahoitus EU:lta teknisen talteenoton edistämiselle. Painotamme kuitenkin, että sekä teknisen talteenoton että mahdollisen linkityksen päästökauppaan tulee olla toimijoille vapaaehtoista ja että toimijoilla tulee säilyä vapaus tarjota teknisiä nieluja myös muualle kuin EU:n päästökauppajärjestelmään.

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

Kansainvälisten ilmastoyksiköiden hyödyntäminen osana EU:n ilmastotoimia
Kannatamme valtioiden mahdollisuutta kattaa osa kansallisista päästövähennysvelvoitteista kansainvälisiä yksiköitä hyödyntämällä, ja kuten valtioneuvosto, suhtaudumme kriittisesti siihen, että kansainvälisiä yksiköitä voisi käyttää EU:n päästökaupan velvoitteiden täyttämiseen. Valtioiden käyttäessä kansainvälisiä yksiköitä tulisi niiden olla yhdenmukaisia niiden velvoitteiden täyttämisen kanssa, joita katettaisiin. Esimerkiksi maankäytön nieluja vahvistavia toimia kolmansissa maissa tulisi lähtökohtaisesti voida käyttää maankäyttöä koskevien velvoitteiden täyttämiseen, muttei kattamaan fossiilisten polttoaineiden käytöstä aiheutuneita päästöjä.

EU:n ehdotuksessa ilmastolaiksi kansainvälisten yksiköiden käyttö olisi mahdollista rajatusti vuodesta 2036 eteenpäin. Pitäisimme perusteltuna harkita mahdollisuutta hyödyntää kansainvälisiä yksiköitä jo aiemmin, ja erityisesti jos EU:ssa vuodelle 2030 päätettyihin maankäyttösektorin velvoitteisiin ei oltaisi pääsemässä ja ne olisivat siirtymässä täytettäväksi 2030-luvun politiikoilla.

Lisätietoja antaa,
Petteri Haveri (petteri.haveri@energia.fi, 050 5711554)
Energiateollisuus ry